

Prognose for tilgang og forbruk av norsk korn for sesongen 2022/2023

13. september 2022

Prognosen gir i hovudsak oppdatert informasjon om forventet tilgang av norsk korn og proteinvekstar.

Marknadsreguleringa i kornsektoren har som formål å sikre omsetninga av norsk korn og skape balanse i kornmarknaden i Norge. Denne prognosen vil vere grunnlag for å vurdere omdisponering av delar av prognosert overskott av norsk matkorn.

Tilgangsprognose

Prognosert tilgang til industrien byggjer på arealprognosen frå august, oppdaterte estimat for avlingar pr. dekar korrigerert for korn som går til såkorn/leigemaling og oppdatert estimat for andel kveite og rug av matkvalitet. Felleskjøpet Agri marknadsregulator gir følgjande prognose for tilgang av norsk korn til matmjøl- og kraftfôrindustrien for sesongen 2022/2023:

Tilgang norsk korn (tonn)

	Gjennomsnitt 2017-21	Tilgang 2021	Prognose 2022	Prognose ifht siste 5 år	Prognose ifht siste år
Matkveite	170 100	186 000	256 000	150 %	138 %
Fôrkveite	129 800	62 800	110 000	85 %	175 %
Kveite i alt	299 900	248 800	366 000	122 %	147 %
Matrug	12 100	16 200	24 000	198 %	148 %
Fôrrug/rugkveite	23 900	22 000	27 000	113 %	123 %
Rug/rugkveite i alt	36 000	38 200	51 000	142 %	134 %
Bygg	536 900	577 700	586 000	109 %	101 %
Havre	237 000	253 900	268 000	113 %	106 %
Korn totalt	1 109 800	1 118 700	1 271 000	115 %	114 %
Erter	3 600	3 300	7 000	194 %	212 %
Oljefrø, åkerbønner	12 200	12 500	21 000	172 %	168 %
Korn, erter, oljefrø	1 125 600	1 134 500	1 299 000	115 %	114 %
Matandel kveite	57 %	75 %	70 %		
Matandel rug/rugkveite	34 %	42 %	47 %		

(Kjelde historiske data: Landbruksdirektoratet)

Prognosen tilseier ein tilgang av korn og oljevekstar som er 54 000 tonn høgare enn prognosert i august, og 14 % høgare enn gjennomsnittet for dei siste fem åra.

Prognosen er basert på at totalt kornareal er uendra frå i fjor og vurderingar av Norsk landbruksrådgiving av avling pr dekar. Prognosen er lågare enn inntrykket av innhaustinga så langt. Ny prognose vil bli gitt i november basert på registrert innkjøp av korn.

Prognose for avling i kg pr. dekar

Avdelingar i Norsk Landbruksrådgiving har vurdert avlinga og gitt innspel pr. 13.09.2022. Rådgivevarane har for nokre regionar gitt kommentarar til avlingsvurderingane:

Norsk Landbruksrådgiving Øst, Øsaker:

«Litt justering i forhold til den forrige. Melder ellers om svært gode avlinger på erter og åkerbønner.»

Norsk Landbruksrådgiving Øst, Hvam:

«Har justert litt opp fra augustprognosen. Må ha i mente at 2021 ikke var det aller beste i vårt område. Særlig havreavlingene var dårlige da. Mange bønder melder om avlinger som er opp mot det beste de har oppnådd. Når det gjelder hvete så har det vært litt variasjon i høsthveteavlingene, mens vårhveten har vært jevnt over bra.

Erter og åkerbønner har også gitt gode avlinger i år.»

Norsk Landbruksrådgiving Østafjells (Buskerud og Telemark):

«Inntrykket nå er litt mer positivt enn i august. Tørke har gjort betydelig mindre skade enn fryktet på sensommeren. Usikkerheten er stor, da det kommer tilbakemeldinger om tilnærmet rekordavlinger fra noen, mens andre rapporterer om avlingssvikt av tørke. Det er likevel overvekt av tilbakemeldinger om gode avlinger. Vi forventer derfor å nå et noe høyere avlingsnivå enn gjennomsnitt siste 5 år.

Tørke har antakelig gjort større skade i Telemark enn i Buskerud. Prognose settes derfor litt lavere i Telemark enn i Buskerud.»

Norsk Landbruksrådgiving Øst, Roverud:

«Tørkeperioden tidlig i vår har gitt noe utslag på høsthveten. På den andre siden har det vært et godt vårkornår! Derfor lar jeg hveteprognozen stå slik den gjør, men justerer opp bygg og havre. Flere steder er det satt avlingsrekorder i år, både på silt- og sandjord, men det er på den tørkeutsatte sandjorda vi ser den største variasjonen i avling. Lokale forskjeller er det selvfølgelig, men stort sett bra. Nye byggsorter på markedet har nok også vært med på å øke avlingene i år.»

Norsk Landbruksrådgiving Innlandet, Blæstad:

«Avlingene har holdt seg svært godt oppe gjennom hele sesongen. Vi har ingen indikasjon på veldig store endringer siden sist, men kanskje ble bygg litt underestimert. Det er vanskelig å si, da arealet er stort i forhold til både hvete og havre i vårt område. Jeg har likevel sidestilt bygg og hvete mer denne gangen.»

Norsk Landbruksrådgiving, Viken:

«I Vestfold er treskinga snart overstått. Avlingene har blitt mye høyere enn først prognosert, til tross for tørre forhold. Relativt lav temperatur gjennom sesongen kan være årsaken til at avlingene har blitt gode til tross for tørre forhold. Noen har fått for lavt protein i mathveten, til tross for at det bør

være gjødsla tilfredsstillende. Dette skyldes mest sannsynlig dårlig tilgang på vann. De fleste opplever å treske tørr vare.»

Norsk Landbruksrådgiving, Trøndelag (Sør):

«Det viser seg å være noe mer smått korn enn vi håpet på, kanskje særlig på lettere jord. Det står fortsatt mye areal igjen, og med værvarselet for de kommende to ukene vil modning gå svært sakte og vi risikerer noe tap før alt er i hus.»

Norsk Landbruksrådgiving, Trøndelag (Nord):

«Litt nedjustering i bygg pga. av relativ låg hektolitervekt. Det er veldig mye som står ute, så vi lever spennende.»

Prognose for avling pr. dekar

Med oppdatert prognose for tilgang og uendra kornareal som i august, får vi følgende snittverdier for dekaravlinger:

Avling, kg/dekar. Utvikling i prosent

Kornslag	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	I forhold til 2021	Ti års median	Prognose ifht ti års median
Kveite	531	236	589	485	423	487	115 %	475	103 %
Rug/rugkveite	598	238	554	532	479	554	116 %	521	107 %
Bygg	462	300	460	462	429	479	112 %	424	113 %
Havre	424	226	444	479	404	455	113 %	414	110 %
Totalt korn	478	267	497	473	423	478	113 %	453	106 %
Oljefrø, åkerbønner	263	133	317	333	256	302	118 %	228	133 %

Kvalitet på matkveite

Klassefordelinga av matkveiten er betre enn i fjor. Tidlege tal basert på motteke korn tyder på høgt proteininnhald, særleg for vårkorn. Også haustkornet har høgt proteininnhald, truleg i overkant av 12,5 %. Eit lågare proteininnhald i haustkornet ville gitt grunnlag for større bruk av norsk matkveite/Dette kan medverke til å auke behovet for å importere korn med lågare proteininnhald for å kunne produsere matmjøl av god kvalitet.

Forbruksprognose

Foredling av matkorn i Norge

Prognosen for totalt forbruk av matkorn hos norske matmjølmøller er basert på oppdatert forbruksstatistikk frå Landbruksdirektoratet til og med juli i år. Tabellen under viser forbruket dei siste sesongane, og prognose for perioden september 2022 – august 2023.

Matkornforbruk pr kornsesong (tonn)					
Sesong	Kveite	Rug	Bygg	Havre	Sum
2017/2018	273 813	22 080	3 450	35 727	335 070
2018/2019	268 670	19 843	3 002	35 210	326 725
2019/2020	269 944	19 293	3 166	39 981	332 384
2020/2021	274 200	20 600	2 800	38 100	335 700
2021/2022*	273 600	18 500	2 700	38 100	332 900
Prognose 22/23	274 000	19 000	3 000	39 000	335 000
Endring	0,1 %	2,7 %	11,1 %	2,4 %	0,6 %

(Kjelde for historiske data: Landbruksdirektoratet)

I prognosen av 16. august vart marknadsbalansen for matkorn prognosert som grunnlag for tilråding om suppleringsimport. Denne prognosen gir grunnlag for å iverksette første runde med omdisponering av matkorn, for å medverke til rasjonell handtering av den store kornavlinga. Omdisponering av norsk matkorn vil også redusere importbehovet for korn til kraftfôr. Utsiktene til stor andel haustkorn også neste år er p.t. gode, så behovet for å ta vare på haustkveite til bruk i sesongen 2023/2024 vert vurdert som lite.

Basert på ein norskandel i kveitemjøl på 80 % indikerer prognosen at det for sesongen samla kan vere aktuelt å omdisponere om lag 31 000 tonn haustkveite til fôr og overlagre om lag 40 000 tonn vårkveite til neste sesong.

Marknadsregulator vil prognosere balansen i november, når vi har betre kjennskap til kvalitetsegenskapane i årets matkveite.

Produksjon av kraftfôr

Forbruksprognosane for kraftfôr baserer seg på statistikk for omsetning av kraftfôr og leveransar av husdyrprodukt til og med 2. kvartal i år, som i augustprognosen. Ny prognose for kraftfôr er oppdatert mot nye prognosar for produksjon av mjølk, kjøtt og egg.

Forventa omsetning frå og med 3. kvartal i år og til og med 3. kvartal neste år er prognosert under:

Kraftfôrromsetning per kornsesong (tonn)					
	Drøvtyggar	Svin	Fjørfe	Anna	Sum
4K17 - 3K18	1 053 443	487 750	444 983	16 753	2 002 929
4K18 - 3K19	1 095 611	462 859	470 179	16 882	2 045 531
4K19 - 3K20	1 032 386	463 321	478 921	14 638	1 989 266
4K20 - 3K21	1 046 164	469 909	501 957	13 742	2 031 772
4K21 - 3K22*	1 022 100	463 300	508 000	12 700	2 006 100
Prognose 22-23	1 007 000	454 000	534 000	12 000	2 007 000
Endring	-1,5 %	-2,0 %	5,1 %	-5,5 %	0,0 %

(Kjelde for historiske data: Landbruksdirektoratet)

I prognosen av 16. august vart marknadsbalansen for fôrkorn prognosert som grunnlag for tilråding om suppleringsimport. Marknadsregulator vil prognosere balansen på nytt i november.

VEDLEGG

Tilgang korn historisk og prognosert (tonn)

	Matkveite	Førkveite	Kveite i alt	Matrug	Førrug og rugkveite	Rug/rugkveite i alt
2005/06	355 252	22 663	377 915	25 872	7 563	33 434
2006/07	219 365	120 726	340 091	19 940	4 690	24 630
2007/08	303 085	78 421	381 506	25 080	13 226	38 305
2008/09	128 406	305 198	433 604	20 016	26 657	46 673
2009/10	86 290	177 773	264 064	8 961	17 996	26 957
2010/11	184 820	127 429	312 249	16 182	17 585	33 767
2011/12	40 504	229 783	270 287	4 747	11 478	16 225
2012/13	174 164	84 459	258 623	2 853	2 025	4 878
2013/14	171 406	26 345	197 741	11 700	949	12 649
2014/15	217 471	150 946	368 418	31 266	6 764	38 030
2015/16	147 783	325 024	472 806	36 599	29 524	66 123
2016/17	224 867	65 522	290 389	13 457	9 529	22 987
2017/18	148 389	235 715	384 104	20 925	28 852	49 777
2018/19	84 394	42 232	126 626	2 438	5 319	7 757
2019/20	205 919	225 113	431 032	13 229	37 588	50 817
2020/21	225 499	83 046	308 545	7 627	25 750	33 377
2021/22	186 049	62 769	248 818	16 233	22 003	38 236
16. august	234 000	115 000	349 000	14 000	32 000	47 000
Prognose	256 000	110 000	366 000	24 000	27 000	51 000

Tilgang korn (tonn)

	Bygg	Havre	Sum korn	Erter	Oljefrø, åkerbønner, lupiner	Rugkveite ¹⁾
2005/06	557 297	264 385	1 233 032	3 400	11 220	223
2006/07	508 919	233 840	1 107 480	5 934	9 519	49
2007/08	456 091	260 427	1 136 329	8 691	8 966	67
2008/09	528 749	310 348	1 319 374	6 590	9 722	353
2009/10	447 484	268 224	1 006 728	6 818	6 819	248
2010/11	512 424	287 128	1 145 568	6 445	10 165	466
2011/12	462 313	219 982	968 807	2 272	8 577	116
2012/13	541 984	219 864	1 025 348	1 869	11 315	184
2013/14	481 412	212 421	904 222	963	6 015	413
2014/15	499 483	270 309	1 178 797	2 087	9 648	1 262
2015/16	479 308	269 156	1 287 394	3 535	10 403	3 926
2016/17	601 722	339 272	1 254 370	5 070	11 450	3 861
2017/18	544 725	269 813	1 248 420	3 762	10 226	17 058
2018/19	409 082	146 671	690 137	2 729	7 238	4 704
2019/20	541 070	218 268	1 241 187	4 222	15 667	26 870
2020/21	611 875	296 559	1 250 356	3 819	15 323	23 001
2021/22	577 744	253 914	1 118 712	3 271	12 537	20 018
16. august	571 000	252 000	1 219 000	7 000	19 000	-
Prognose	586 000	268 000	1 271 000	7 000	21 000	-

Kjelde for historiske data: Landbruksdirektoratet

1) Bli rekna som førrug i statistikk og prognose